

Dienstbaar

Zegt het aantal lintjes voor accountants iets over de dienstbaarheid aan het publiek belang?

Tuchtrechtspraken over te veel dienstbaarheid aan de klant in veel gevallen wel.

Terwijl de Koning een penalty miste en Paus Franciscus werd uitgeluid, daalde de regen van lintjes weer neer op het volk. Nou ja... op landgenoten die zich minimaal vijftien jaar hebben ingezet voor de samenleving. Daar zitten elk jaar wel drie of vier accountants bij, met uitschieters in 2018 en 2019.

De redactie van Accountant probeert elk jaar de geridderde accountants te traceren. Maar omdat niet elke accountant de titel vermeldt voor het werk dat een lintje oplevert, moeten de cijfers achteraf nog wel eens naar boven worden bijgesteld. Zo zijn in 2025 niet twee, maar zes ridderorden uitgereikt. Een wegens verdiensten op het terrein van de voetbalsport, een ander wegens verdiensten op het terrein van sociale cohesie, religieus leven en cultureel erfgoed. Volgens de Kanselarij der Nederlandse Orden kun je ook worden geridderd als je jouw baan op een hele bijzondere manier invult. "Bijvoorbeeld door dingen te doen die veel verder gaan dan wat normaal gesproken wordt verwacht van iemand in zo'n functie. Het gaat er dan wel om dat die werkzaamheden niet alleen goed zijn voor de onderneming of instelling waar iemand werkt, maar ook voor de samenleving." Kortom: accountants die vijftien jaar lang het

publiek belang dienen - dus niet dat van het eigen kantoor of de klant - kunnen in aanmerking komen voor een lintje.

'Te klef'

De kans op veel meer lintjes is vooralsnog klein, als we de tuchtrechtspraak een voorspellende waarde mogen toedichten. In het jaarverslag van de Accountantskamer over 2024 schrijft voorzitter Sandra Schreuder dat accountants vaak pal staan voor hun klant en daardoor het algemeen belang "soms compleet uit het oog" verliezen, zeker in het mkb. Ze hebben weliswaar beloofd of gezworen te handelen in het algemeen belang, maar de relatie met de klant is "te klef". De tuchtrechter ziet veel klachten over objectiviteit en situaties waarin de accountant de belangen van meerdere stakeholders en de eigen rol kennelijk niet goed heeft overzien. De accountant is dan dus niet dienstbaar aan het algemeen belang, maar aan dat van de klant, het kantoor of zichzelf. In de eerste vier maanden van 2025 heeft de Accountantskamer drie zaken berecht, waarin de accountant te dicht op de klant zat. Dat is niet eens zo heel veel.

Hengst

De meest recente gaat over de accountant van de Puriosohoeve en Jan Brouwer Holdings (24/3531). De paardenfokker/handelaar Brouwer heeft op een veiling voor drie ton de hengst Handsome O. verkocht aan de Noorse miljardairs-vrouw Kristin Andresen. Volgens Brouwer en zijn getuigen is het paard gezond op transport gesteld. Volgens Andresen, haar getuigen en het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden is de hengst geblesseerd gearriveerd. Het hof bepaalt dat de paardenverkoper de koper drie ton moet terugbetalen, plus een schadevergoeding. Brouwer en zijn accountant zagen de bui al hangen en de accountant bedenkt een volgens de rechter onrechtmatige constructie om de bv van zijn opdrachtgever leeg te halen. De accountant kiest ook te veel partij

Jaar	Totaal aantal lintjes	Lintjes voor accountants
2012	2.832	3
2018	2.906	7
2019	2.882	9
2020	3.060	3
2024	3.372	3
2025	3.427	6

(Bron: Accountant.nl)

Accountantskamer

24/3531 Wtra AK
ECLI:NL:TACAKN:2025:22

Accountantskamer

24/3469, 24/3470, 25/49 en 25/50 Wtra AK
ECLI:NL:TACAKN:2025:16

Accountantskamer

24/2414 Wtra AK
ECLI:NL:TACAKN:2025:3

voor zijn klant als hij de schade berekent die de onrechtmatige constructie de koper heeft berokkend. Daarbij kiest hij een aanpak die beter aansluit op de conclusie dat Purioso zonder herstructurering ook weinig verhaalsmogelijkheden zou hebben gehad, dan een antwoord op de vraag van de rechter doet. De accountant heeft de bedreiging voor zijn objectiviteit wel gezien, maar ja... wie had het rapport anders moeten opstellen?

Een klassiek geval van te grote dienstbaarheid aan de klant zien we bij de waardering van aandelen. In zaak 24/3469, 24/3470, 25/49 en 25/50 Wtra AK is de opdrachtgever een directeur die zijn aandelen moet verkopen aan de vereniging waarvan hij directeur is. De accountant constateert een belangentegenstelling, maar treft geen passende maatregelen om de objectiviteit te waarborgen. In plaats van alleen de cijfers te verwerken die de nieuwe dga hem verstrekke, had de accountant ook de vereniging om informatie moeten vragen en zijn (adviserende) rol moeten uitleggen aan beide partijen.

Een variant op partijdige aandelenwaardering bij verkoop is in het voordeel van het management de jaarrekening corrigeren die een voorganger vóór de verkoop heeft samengesteld (24/2414). De koper van de aandelen meent dat de Rijk niet toestaan verliezen op onderhanden projecten “naar rato van een lopend project” te verwerken in de jaar-

rekening en wil dat er een voorziening wordt opgenomen. Als je alleen kijkt naar de cijfers die de koper aanlevert, is die uitleg te verdedigen. Maar de Accountantskamer vindt dat de opvolger verder had moeten kijken dan zijn neus lang is, alvorens over te gaan tot fourtherstel. Zo had de accountant zich meer moeten verdiepen in de informatie die hij van het management kreeg. Ook had hij deze informatie kritischer moeten bekijken en uit zorgvuldigheidsoogpunt extra werkzaamheden moeten uitvoeren. Als de accountant dit had gedaan, dan was hem niet ontgaan dat in de toelichting op de jaarrekening van de voorganger staat dat het volledige verwachte verlies wordt opgenomen, als de totale projectkosten waarschijnlijk hoger uitvallen dan de totale projectopbrengsten. Vanwege deze toelichting is de jaarrekening toch in orde.

Vrijwilligerswerk

De zaken tonen verschillende gradaties van overmatige klantvriendelijkheid. Maar in alle gevallen zat de accountant te dicht op de klant om het publiek belang en de belangen van anderen te zien. Zouden accountants daarvoor meer oog krijgen als zij de samenleving gaan dienen door zich als vrijwilliger in te zetten? Bijvoorbeeld een duurzame wereld of een maagdelijk Antarctica? ←

‘Accountants die minstens vijftien jaar lang het publiek belang dienen, kunnen in aanmerking komen voor een lintje.’